

Jaarplan 2020

Jaarverslag 2019

Samenvatting

De rekenkamercommissie Purmerend en Beemster (RKC) heeft op woensdag 26 februari het jaarplan 2020 en jaarverslag 2019 vastgesteld. De rekenkamercommissie is een onafhankelijke commissie die beide gemeenteraden ondersteunt in de controlerende taak. De commissie doet onderzoek naar beleid dat door de gemeente wordt uitgevoerd: is het gevoerde beleid doelmatig en doeltreffend uitgevoerd? Met andere woorden: is gerealiseerd wat men van plan was, met zo min mogelijk middelen ofwel redelijke kosten? Het doel van een onderzoek is om er van te leren voor de toekomst.

In 2019 is het onderzoeksrapport naar het woonbeleid gepresenteerd aan de raad en is het onderzoek naar de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning afgerond. De geplande evaluatie van het onderzoek naar dienstverlening zal in het eerste kwartaal 2020 gereed komen.

Wanneer politieke partijen in Purmerend en Beemster ideeën hebben over nieuwe onderzoeken door de RKC, dan wordt dat op prijs gesteld. Het is mogelijk om direct bij de RKC ideeën aan te leveren voor nieuwe onderzoeken. Dit kan via rkc@purmerend.nl. De RKC besluit zelfstandig en onafhankelijk welke onderzoeken uitgevoerd gaan worden.

Op dit moment werkt de RKC aan een onderzoek naar Spurd. Dit onderzoek zal voornamelijk gericht zijn op Purmerend, omdat Spurd niet veel activiteiten in de Beemster heeft. Dit onderzoek is iets vertraagd, omdat het onderzoek naar de Wmo complexer bleek en langer heeft geduurd dan verwacht. De planning is om in 2020 ook te starten met het onderzoek naar Werelderfgoed Beemster. Dit onderzoek zal vrijwel alleen betrekking hebben op de gemeente Beemster. De onderzoeksopzet zal in het voorjaar van 2020 naar de beide raden worden verzonden. Mogelijk zal eind 2020 nog een nieuw onderzoek kunnen worden gestart. Hier zullen de raden dan tijdig over worden geïnformeerd.

De rekenkamercommissie heeft besloten om lid te worden van de NVRR, de landelijke vereniging voor rekenkamers en rekenkamercommissies. De meerwaarde hiervan is betere betrokkenheid bij andere rekenkamers en meer mogelijkheden om zelf actiever deel te nemen met het delen van kennis en ervaringen.

Het is nu nog niet bekend wanneer deze wetwijziging volledig behandeld zal zijn door de Eerste en Tweede Kamer. Ook is nog niet bekend wanneer dit effect gaat hebben op de rekenkamercommissie van Purmerend en Beemster. De verwachting is dat in de loop van 2020 door de griffies en rekenkamercommissie een inventarisatie zal worden gehouden over de mogelijkheden om de rekenkamerfunctie in de toekomst in lijn met de nieuwe wetgeving in te richten.

Financieel gezien is de RKC in 2019 ruim binnen begroting gebleven. De uitgaven per inwoner bedroegen in 2019 € 0,77,- per inwoner. De kosten zijn zelfs iets gedaald ten opzichte van 2018 (€ 0,79 cent per inwoner) en liggen lager dan het landelijk gemiddelde van iets onder de € 1,- per inwoner voor de kosten van de rekenkamerfunctie.

Inhoudsopgave

<i>Jaarplan 2020</i>	3
1. Keuze onderzoeksonderwerpen 2020	3
2. Geplande onderzoeken	4
Onderzoek Spurd	4
Onderzoek Werelderfgoed Beemster	4
3. Evaluatie van onderzoeken	4
4. Jaarplanning projecten	5
5. Begroting	5

Jaarplan 2020

1. Keuze onderzoeksonderwerpen 2020

De RKC werkt met een “dynamische” groslijst van onderwerpen die mogelijk in aanmerking komen voor onderzoek. Het woord dynamisch refereert aan de mogelijkheid om periodiek de groslijst aan te passen aan bijvoorbeeld informatie uit de programmabegroting. Het is een indicatieve lijst. De in het jaarplan 2020 opgenomen groslijst (bijlage 1) is door de RKC geactualiseerd. Uit deze groslijst wordt, met behulp van het toepassen van de in de verordening opgenomen criteria, voor het betreffende jaar een keuze gemaakt.

De RKC heeft een, in de verordening vastgelegde, onafhankelijke positie binnen de beide gemeenten. Dit betekent dat de RKC zelf de onderwerpen bepaalt die zij onderzoekt. Wel vraagt zij de fracties van beide raden of zij ideeën/verzoeken hebben voor onderzoeksthema's. Hiervoor wordt aan de fractievoorzitters een verzoek neergelegd voor mogelijke onderzoeksthema's. Deze thema's worden toegevoegd aan de bestaande groslijst. Bij de selectie van de onderzoeksthema's wordt gekeken naar:

- het actueel maatschappelijk belang;
- het financieel belang;
- de mogelijke risico's die de gemeente loopt;
- de bruikbaarheid van de resultaten;
- een evenwichtige spreiding over de gemeentelijke beleidsterreinen.

2. Geplande onderzoeken

In 2019 is gestart met het onderzoek naar Spurd. In 2020 zullen naar verwachting nog twee onderzoeken starten, waaronder een onderzoek naar het Werelderfgoed Beemster. De ambitie is om jaarlijks twee onderzoeken volledig af te ronden en twee eerder uitgevoerde onderzoeken te evalueren.

Onderzoek Spurd

De raad is in het najaar van 2019 geïnformeerd over de opzet van het onderzoek naar Spurd. De focus van dit onderzoek zal liggen op de afspraken, doelen en de staat van Spurd. Hierbij ligt de nadruk op de tevredenheid van gebruikers, de financiën en risico's.

Onderzoek Werelderfgoed Beemster

Op 1 december 2019 was het 20 jaar geleden dat UNESCO Droogmakerij de Beemster tot Werelderfgoed heeft bekroond. Dit biedt een goed moment om stil te staan bij wat in 1999 de verwachtingen waren en wat nu de praktijk is geworden. Beemster omvat twee werelderfgoederen, maar hier wordt uitgegaan van het geheel in enkelvoud. Naast Droogmakerij De Beemster loopt ook een deel van de Stelling van Amsterdam door de gemeente Beemster. Beide kunnen onderdeel zijn van het onderzoek. De onderzoeksopzet voor dit onderzoek zal rond april 2020 aan de raad worden verzonden.

3. Evaluatie van onderzoeken

Twee jaar na aanbidding van een onderzoeksrapport aan de raad voert de rekenkamercommissie een evaluatie uit. In de evaluatie kijkt de rekenkamercommissie in hoeverre de door de raad overgenomen conclusies en aanbevelingen zijn uitgevoerd. Hiertoe houdt de rekenkamercommissie een beperkt aantal gesprekken en kijkt zij naar de rapportage en besluitvorming van de gemeenteraad en college(s) volgend op de bespreking van het rapport. Voor 2020 staan drie evaluaties gepland:

[Onderzoek Dienstverlening](#)

[Onderzoek Schuldhulpverlening](#)

[Onderzoek Stadsverwarming Purmerend](#)

De rapporten zelf zijn terug te vinden door op de links hierboven te klikken. De evaluaties worden conform de verordening komend jaar aan de raden verzonden.

4. Jaarplanning projecten

Onderzoeken	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Spurd												
Werelderfgoed Beemster												
Mogelijk nieuw onderzoek												
Evaluatie onderzoek dienstverlening												
Evaluatie onderzoek schuldhulpverlening												
Evaluatie onderzoek Stadsverwarming Purmerend												

5. Begroting

Post	Begroting
Externe onderzoekskosten en advisering	€ 38.288, -
Waarvan vaste vergoedingen (conform verordening) voor voorzitter en de drie externe leden: € 21.000,-	
Het resterende budget kan onder meer worden besteed aan externe deskundigheid bij onderzoeken. Of dit noodzakelijk is hangt af van het type onderzoek.	
Interne kosten ondersteuning en overige - ambtelijk secretaris - onderzoeker - overige posten	€ 51.408, -
Totaal	€ 89.696, -

De bijdrage vanuit de gemeente Beemster is verwerkt in de post externe onderzoekskosten en advisering.

Bijlage A: Dynamische groslijst

Onderwerpen op alfabetische volgorde	Korte duiding en mogelijke aandachtspunten
Detailhandel beleid	Aantrekkelijkheid van Purmerend als koopcentrum en marktstad en het winkelaanbod in Beemster. Zowel voor de eigen als regionale bevolking, toeristisch en recreatief.
Beheer openbare ruimte	Invoering van rationele beheerplannen in het beheer van de openbare ruimte. Denk hierbij aan wegen, groen, kunst en waterwerken. Onderhoudsniveau (beeldkwaliteit), prioritering van onderhoud straatmeubilair en straatreiniging. Uitbreiding van rationele beheerplannen riolering, straatverlichting, gebouwen en openbare verlichting. Specifieke aandacht voor gladheidsbestrijding. Ander punt is inzicht krijgen in besteding van budget aan diverse onderwerpen binnen beheer openbare ruimte.
Gemeenschappelijke regelingen/verbonden partijen	Onderzoek naar gemeenschappelijke regelingen/verbonden partijen, met name naar de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland/Brandweer Hoe is de informatievoorziening aan de raad? Kan de raad voldoende kaders stellen en (bij)sturen? Welke invloed heeft de gemeente als één van de vele gemeenten? Hoe is de financiële verantwoording aan de raad?
Gemeentegroen	Binnen dit onderwerp zijn meerdere onderzoeken mogelijk zoals: kosten van onderhoud van gemeentegroen, de voordelen en voorwaarden van verhuur en verkoop van (gedeeltes) gemeentegroen, mogelijkheden tot samenwerking met andere gemeenten bij uitvoerende werkzaamheden en de aanschaffing van allerlei machines, privatiseren van werkzaamheden, meer/minder gebruik maken van werkvoorzieningsschappen.
Baanstee-Noord	Baanstee-Noord was oorspronkelijk bedoeld als bedrijventerrein voor de regio, omliggende gemeenten zouden geen eigen bedrijventerrein aanleggen. Toch is dit de afgelopen jaren gebeurd. Wat is hier de oorzaak van?
Bibliotheek	Het aantal bibliotheken is afgelopen jaren voornamelijk uit kostenoverwegingen teruggebracht. Onderzoek naar de effecten op de exploitatie bij verdergaande digitalisering, mogelijke maatregelen, zoals overgaan tot privatisering, samenwerking, minder/geen personeel in bibliotheken.
Markt en evenementenvisie	Onderzoek naar effectiviteit markt en evenementenbeleid (stimuleren van kwalitatief hoogwaardige evenementen en speciale markten met regionale uitstraling). Het beleid is vastgesteld in 2009.
Inkoop- en aanbestedingsbeleid	Een goed inkoop- en aanbestedingsbeleid is van groot belang voor de gemeentelijke dienstverlening in brede zin. De gemeente is op verschillende manieren afhankelijk van externe dienstverleners voor de realisatie van de eigen doelstellingen. De keuzes die gemaakt worden in het inkoopbeleid beïnvloeden in steeds grotere mate de totale prestatie van de gemeente en hebben daarmee ook een impact op de tevredenheid van bewoners.
Toerismebeleid	In MRA verband is ingezet op beleid om toerisme te spreiden in de regio rond Amsterdam, onder het motto "Amsterdam bezoeken, Holland zien". Veel toeristen die Amsterdam bezoeken, staan ook open voor bezoek aan andere plekken in de regio. Voor Purmerend biedt dit economische kansen. Het is de vraag in hoeverre het beleid

	geslaagd is en welke mogelijkheden Purmerend heeft om hierin nog winst te boeken.
Duurzaamheid / klimaatbeleid	De discussies rond duurzaamheid en klimaatbeleid zijn op alle politieke niveaus actueel en onderwerp van debat. De ambitie om op verschillende manieren te werken aan effectieve milieumaatregelen, vertaalt zich ook op gemeentelijk niveau in verschillende concrete doelen en maatregelen. Het is de vraag in hoeverre het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Purmerend succesvol is, welke lessen geleerd kunnen worden en hoe toekomstige uitdagingen succesvol aangepakt kunnen worden.
Robuuste meerjarenbegroting	De bezuinigingsopgave die begin 2020 duidelijk werd voor de gemeente Purmerend zal moeilijk te ondervangen zijn zonder ingrijpende maatregelen. Het is de vraag in hoeverre deze opgave voorspelbaar was en in welke mate de gemeente in staat is de meerjarenbegroting goed voorspelbaar te krijgen. Het is duidelijk dat externe factoren, zoals de daling in de uitkering uit het gemeentefonds een grote rol speelt. Het is de vraag welke mogelijkheden er zijn om binnen deze context de raad via een robuuste meerjarenbegroting zo goed mogelijk te informeren.
Beïnvloeding beleid externe partijen	De gemeente Purmerend en Beemster zoeken direct en in samenwerking met anderen naar mogelijkheden om beleid te beïnvloeden waar zij niet zelf over gaan. Een concreet (willekeurig) voorbeeld zijn gesprekken met de NS over de frequentie van de treinen tussen Amsterdam en Purmerend. Het is de vraag op welke manier de belangen van Purmerend en Beemster zo effectief mogelijk behartigd kunnen worden op andere besluitvormingsniveaus.
Jeugdzorg	De budgetten voor de Jeugdzorg in de regio Zaanstreek-Waterland zijn waarschijnlijk niet toereikend. Het is onomstreden dat de zorg voor jonge en kwetsbare inwoners hoge prioriteit heeft. Het is de vraag in hoeverre een zorgvuldige belangenafweging plaats kan vinden waarbij zowel voor voldoende financiële middelen gezorgd kan worden als voor kwalitatief hoogstaande jeugdzorg.

Jaarverslag 2019

Jaarplan 2020

Inhoudsopgave

<i>Jaarverslag 2019</i>	9
1. Rekenkamercommissie, leden en vergaderingen	9
Bezetting van de rekenkamercommissie in 2019	9
Vergaderingen	9
2. Onderzoeken	9
Onderzoek Woonbeleid	9
Onderzoek Wmo	9
3. Financiële verantwoording.....	10

Jaarverslag 2019

1. Rekenkamercommissie, leden en vergaderingen

Bezetting van de rekenkamercommissie in 2019

De rekenkamercommissie Purmerend en Beemster heeft een gemengde rekenkamercommissie met vier externe leden en drie leden gekozen vanuit de raad (waarvan één raadslid vanuit de gemeente Beemster). Doordat drie leden een verbinding hebben met één van beide gemeenteraden, wordt het leereffect en het draagvlak voor het opvolgen van de aanbevelingen vergroot. De onafhankelijkheid wordt onder meer gewaarborgd doordat het aantal externe leden groter is dan het aantal raadsleden en de voorzitter één van de externe leden is. De ambtelijk secretaris ondersteunt de rekenkamercommissie en voert in beginsel de onderzoeken uit.

De samenstelling van de RKC Purmerend per 31 december 2019:

Functie	Bezetting
Voorzitter / lid commissie (extern)	De heer Arron Bell
Vicevoorzitter (extern)	Mevrouw Marijke Zewuster
Lid commissie (extern)	De heer Jack Koster
Lid commissie (extern)	Mevrouw Anneke de Leeuw
Lid commissie (intern- Purmerend)	De heer Timo Roeleveld
Lid commissie (intern- Purmerend)	De heer Coen Lageveen
Lid commissie (intern- Beemster)	De heer Leo Schagen
Ambtelijk secretaris / onderzoeker	De heer Niek Wijmenga

Vergaderingen

De rekenkamercommissie komt maandelijks bijeen. Deze vergaderingen vinden in principe plaats op de laatste woensdag van de maand. In 2019 is de rekenkamercommissie elf keer bijeen gekomen, tien keer in een reguliere vergadering en één keer in een strategiebijeenkomst.

2. Onderzoeken

Begin 2019 heeft de rekenkamercommissie het onderzoek naar het woonbeleid gepresenteerd. Het onderzoek naar de Wmo 2015 is eind 2019 opgeleverd en in 2020 gepresenteerd in een gezamenlijke openbare informatiebijeenkomst voor Purmerend en Beemster.

Onderzoek Woonbeleid

Het onderzoek naar het woonbeleid richtte zich onder meer op de tekorten aan betaalbare woningen, zowel sociale huurwoningen als goedkopere koopwoningen voor bijvoorbeeld starters. Dit zal op termijn effecten hebben op welzijn van mensen, maar ook economische effecten en een toename van het woon-werkverkeer.

De rekenkamercommissie analyseert in dit onderzoek de belangrijkste factoren. Dit zijn er meerdere. De vraag naar woningen is in de afgelopen jaren toegenomen doordat het aantal personen per huishouden is gedaald, door extramuralisering in de zorg, groei van de bevolking en de aantrekkingskracht van de regio rond Amsterdam. Het aanbod aan woningen is tegelijkertijd onvoldoende meegegroeid om de vraag bij te benen. Er is in de crisis te weinig gebouwd en door tekorten aan materieel en arbeidskrachten kan dit tekort nu niet snel worden ingelopen.

De rekenkamercommissie heeft hierbij vijf [aanbevelingen](#) gedaan over hoe belemmeringen voor nieuwbouw weggenomen kunnen worden en hoe de huidige voorraad zo eerlijk mogelijk verdeeld kan worden. Zie de link voor het rapport. Het onderzoek heeft voor een groot deel in 2018 al plaatsgevonden en is begin 2019 formeel afgerond.

Onderzoek Wmo

De rekenkamercommissie heeft onderzoek gedaan naar de uitvoering van de Wmo 2015 in Purmerend en Beemster. Een positieve observatie is dat de tevredenheid over de uitvoering van de Wmo op 8 van de 10 punten bovengemiddeld is ten opzichte van vergelijkbare gemeenten. Ondanks de beperkte financiële speelruimte is dit een mooie prestatie.

De belangrijkste aanbevelingen richten zich op de verbeterpunten in de uitvoering, risico's en transparantie van beleid. Zo is het wettelijk verplichte Wmo plan niet meer actueel, waardoor onduidelijk is welke resultaten de colleges willen bereiken. De Wmo leunt zwaar op mantelzorgers, waarbij overbelasting een groot risico is. Het is daarom van belang de cliëntondersteuning optimaal te organiseren, zodat de last voor deze mensen zoveel mogelijk verlicht kan worden. Voor de mensen die zelf hun zorg willen organiseren via een persoonsgebonden budget zijn de vergoedingen nu lager dan bij zorg in natura. De rekenkamercommissie adviseert om de gemeenteraden hier een politieke afweging in te laten maken. Tot slot beveelt de rekenkamercommissie aan om de communicatie richting kwetsbare doelgroepen meer passend te maken. Dit geldt specifiek voor laaggeletterden en mensen met een taalbarrière.

De rekenkamercommissie heeft in totaal vijf aanbevelingen gedaan om de uitvoering van de Wmo in Purmerend en Beemster verder te verbeteren. Deze aanbevelingen zijn in februari 2020 in de beide gemeenteraden behandeld.

Het onderzoek naar de Wmo heeft langer geduurd dan gepland, waardoor het onderzoek naar Spurd ook vertraagd is. Het onderzoek bleek complexer dan gedacht. De rekenkamercommissie heeft er daarom voor gekozen om hier meer tijd voor te nemen; kwaliteit gaat boven snelheid.

3. Financiële verantwoording

Post	Begroting	Realisatie
1. Onderzoekskosten	€ 38.288,-	€ 19.512,-
- Reiskostenvergoeding conform regeling		
- Organisatie bijeenkomsten		
- Lidmaatschappen		
- Wettelijke extra vergoeding raadsleden conform circulaire		
- Aanvullende onderzoekskosten conform verordening en onderzoeksprotocol		
2. Doorbelasting griffie	€ 49.910,-	€ 49.910,-
- Kosten onderzoeker		
- Kosten aanvullende ondersteuning		
Totaal	€ 88.198,-	€ 69.422,-
Eindsaldo positief		€ 18.776,-

Op het budget onderzoekskosten is dit jaar een groter overschot dan in 2018. Dit deel van het budget van de rekenkamercommissie is minder goed voorspelbaar dan de doorbelasting van de griffie, omdat dit gaat om vaste loonkosten en vaste kosten voor aanvullende ondersteuning. Onderzoekskosten kunnen hoger zijn wanneer er voor gekozen wordt om externe expertise in te huren voor onderzoeken. De rekenkamercommissie probeert dit te vermijden en gebruik te maken van de expertise die binnen de rekenkamercommissie zelf aanwezig is en binnen de ambtelijke organisatie of andere betrokkenen bij de onderzoeken.

Bij het tweede deel van de financiële verantwoording (doorbelasting griffie) is er sprake geweest van een kleine begrotingswijziging als gevolg van de stijging van ambtenarensalarissen. Dit gaat om een bedrag van €934,- over heel 2019 en is het gevolg van indexatie.

Het jaar is afgesloten met een positief eindsaldo van € 18.776,-. Er is geen specifieke reserve voor de rekenkamercommissie ingesteld, dus dit bedrag vloeit terug naar de algemene middelen van de gemeente Purmerend. Er is overigens vanuit de rekenkamercommissie op dit moment ook geen behoefte om hier een aparte reserve voor in te richten.

De kosten van de rekenkamercommissie Purmerend en Beemster bedroegen in 2019 dus € 0,77 per inwoner. Dit is ruim onder het landelijke gemiddelde van iets onder de € 1,- per inwoner.